

Телегін М.Е.

магістрант

*Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

використання блогів в навчально-виховному процесі

Анотація. У статті розглянуті переваги блогів, які можуть виступати у ролі персонального або групового освітнього середовища. Зазначається, що блоги можна використовувати у навчально-виховному процесі вищої та середньої школи для інформаційної підтримки та спілкування.

Ключові слова: блог, освітній процес, школа, освітнє середовище.

На сьогодні інформатизація освіти і виховання є необхідним компонентом розвитку інформаційного суспільства, яка втілюється у появі відповідних методологій використання нових інформаційних технологій, зокрема соціальних мереж та мережі Інтернет, а також розвитку інформаційної культури кожного члена суспільства, вихованні молоді тощо. Поряд із активним застосування локальних та мобільних програмних засобів, мережа Інтернет використовується практично всюди, що обумовлює її використання у різних напрямках діяльності людини.

Сучасною реальністю Інтернет є соціальні інформаційні ресурси, для яких визначальне значення має наповнення контенту самими користувачами, коли кожен з них може виконувати функції редактора даного сервісу, коментатора, репортера, фотокореспондента. Це відповідає потребі людини в саморозвитку особистості, в її самовираженні та в самоосвіті. У цьому контексті актуальною є проблема використання соціальних медіа як середовища інтеграції інформаційних і педагогічних технологій у сфері освіти та розвитку на цій базі педагогіки співробітництва та підготовки підростаючого покоління до сучасного життя.

Блог (англ. Vlog, від web log) – це інтернет-журнал подій, інтернет-щоденник, основний зміст якого – регулярно додаються записи, що містять текст, зображення або мультимедіа. Фактично – це розвиток мережного епістолярного жанру, супроводжуваного авторськими фото та відеоматеріалами [2]. Вони представляють собою багатоцільовий невичерпне джерело публікацій, читання і коментування, причому механізм функціонування цих та інших соціальних медіа дозволяє вести спілкування в зручному для кожного користувача режимі і з тією інтенсивністю, яка йому потрібна або яку він може собі дозволити [1, с. 143].

За авторським складом блоги можуть бути особистісними, груповими та суспільними. Сукупність всіх блогів у мережі Інтернет зазвичай називають блогосферою. Поява блогосфери і соціальних мереж певною мірою компенсує недостатність Інтернет в області емоційно естетичної, етичної та соціально-світоглядної складових гуманітарної культури. Використання засобів ІКТ, зокрема тематично наповненого блогу, надасть змогу отримати якісне формування соціально-особистісної та інструментальної компетенцій. При цьому можливості інформаційно-комунікаційних технологій у межах виховної роботи з учнями та студентами залишаються невичерпними [8, с. 201].

Популярність блогів зумовлена такими перевагами як мобільність, зручність та доступність. Так, після публікації на блогових платформах (наприклад Wordpress або Livejournal) інформація блогу одночасно стає доступною для світової аудиторії. Далі, на безкоштовних платформах будь-хто може зареєструватися та вести свій блог. Крім того, публікувати інформацію за допомогою блогів не потребує професійних умінь програміста чи контент-менеджера. Достатньо набрати текст у поле введення та відправити його на сервер, який, у свою чергу, формує веб-сторінки із посиланнями та форматуванням. Роботу із текстом для блогу можна навіть порівняти із роботою з текстовим редактором [2].

Блог має унікальні топологічні особливості, які відрізняють його від інших інформаційних ресурсів, а саме: розташування записів у хронологічному порядку, суб'єктивований характер інформації, періодичне оновлення інформаційного контенту; доступність і відкритість для широкої аудиторії тощо. З іншого боку, функціональні можливості визначаються специфікою конкретного блогу, його тематикою [7].

Одна з важливих особливостей блогу в тому, що за умови відповідного інформаційного наповнення та збільшення функціональних можливостей з нього може вийти повноцінний багатофункціональний веб-сайт, який може використовуватися як якості інформаційного порталу, сайту-візитівки з можливостями спілкування, інформування учнів, батьків тощо.

Як правило, блоги розміщуються в зворотному хронологічному порядку (останній запис зверху). Крім того, вони зазвичай передбачають сторонніх читачів, які можуть вступити в публічну полеміку з автором в коментарі до блогу-запису або в своїх блогах. Це робить блоги середовищем мережевого спілкування, що має ряд переваг перед електронною поштою, групами новин, веб-форумами і чатами.

Блоги освітньої тематики призначені для забезпечення або супроводу навчального процесу, а саме для: обговорення прочитаного (щоб спонукати учнів/студентів письмово висловлювати свою думку); обговорення

актуальних проблем та складних питань, розглянутих на занятті; спільна робота над проектом учнів різних класів або груп; моніторинг виконання учнями домашніх завдань або самостійної роботи. Слід зазначити, що у рамках освітнього процесу блоги є своєрідним засобом формування комунікативної компетентності його учасників, які спілкуються між собою, обмінюються власними думками на різні теми, приймають участь в одній справі тощо. Особливо це стосується майбутніх учителів, зокрема вчителів словесників та вчителів інформатики [9, с. 34].

Можна виділити наступні види блогів, які використовуються в навчальних цілях: блог школи; блог класу; блог класного керівника; блог проекту; блог вчителя-предметника; блог професійного співтовариства тощо. Шкільні або персональні блоги зазвичай містять новини класу, інформацію для учнів та батьків, електронні щоденники, навчальні матеріали та інший навчальний контент. У багатьох випадках шкільні блоги є колективними. Перш за все, це відкрите засіб інформування учнів, персоналу, батьків про поточне життя освітньої установи: джерело внутрішніх новин; розміщення навчальних та додаткових матеріалів; зворотний зв'язок в коментарях.

Освітні блоги можуть використовуватися як окремими вчителями, так і адміністрацією навчального закладу для повідомлення зацікавленим особам оновленої інформації: оголошень про зустрічі, батьківських зборах, класних і шкільних подіях, звітів про вже проведені заходи і т.п. Вчителі також нерідко розміщують в блогах обов'язкові для вивчення або додаткові матеріали для самостійної роботи учнів. Подібну інформацію можна розміщувати і на сайтах шкіл, однак блоги мають перед сайтами ту перевагу, що забезпечують можливість зворотного зв'язку через коментування блогозаписів або створення власних, «дочірніх», блогів [4, с. 30].

Навчальні сайт і блог викладача вузу є відносно новими формами застосування інформаційних і комунікаційних технологій у вузівській практиці. Їх освітній потенціал досить високий за рахунок використання сервісу Web 2.0, гіпертекстової структури сайту, можливістю відображати мультимедіа файли тощо. Вони можуть служити засобом доступу до навчально-методичної літератури, розміщеної як на самих сайті і блозі, так і в електронному вигляді в мережі Інтернет, посилання на які представлені в даних освітніх документах; для організації мережевої взаємодії, спілкування педагогів зі студентами та аспірантами, застосовуватися як елемент системи електронного навчання [6, с. 125].

На даний момент блоги в викладацької діяльності знаходять все більш широке застосування, хоча використовуються ще не надто активно. Далеко не кожен викладач веде свій власний блог, який може стати основою

презентаційного ресурсу, зручною формою спілкування учасників навчального процесу (групи, курсу), способом організації віддаленого навчання та ін. Звісно, підтримка викладача або вчителя щодо ведення блогів з боку керівника [5, с. 58] тільки покращить навчально-виховний процес. Також блог може бути важливим інструментом в роботі куратора студентської групи, організатора позанавчальної роботи, керівника студентського наукового товариства тощо [3, с. 4].

Отже, блог як різновид особистого або колективного інформаційного середовища, дозволяє забезпечити навчально-виховний процес на рівні інформування про освітні та виховні події, викладення корисної документації, спілкування тощо.

Література

1. Балик Н.Р., Шмигер Г.П. Формування інформаційно-освітнього простору курсу «СІТ в навчальному процесі» для студентів непрофільних спеціальностей з використанням технологій веб 2.0. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. 2010. №1. С. 142–148.

2. Блог. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Блог>.

3. Богданова Ю.З. Личный образовательный блог в практической деятельности преподавателя аграрного вуза. *Современная педагогика*. 2016. №10. С. 4–5.

4. Бугайчук К. Л. Персональне електронне середовище: перша спроба зрозуміти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2011. №5(25). С. 26-40.

5. Ізбаш С. С., Бутурліна Ю. О. Управлінська підтримка зростання професійної майстерності педагога. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. №3. С. 56–59.

6. Кручинина Г. А., Канянина Т. И., Степанова С. Ю. Сайт и блог преподавателя вуза как элементы сетевых коммуникаций: содержание и принципы функционирования. *Современные наукоемкие технологии*. 2016. №1-1. С. 124–128.

7. Тонких І. Функції блогів на сайтах українських Інтернет-ЗМІ. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1011/1/Tonkikh_Functions_of_blogs.PDF.

8. Шаров С., Постильна О. Інформатизація освіти і виховання як вектор розвитку сучасного суспільства. *Науковий вісник Мелітопольського держ. пед. ун.-ту. Серія: Педагогіка*. 2017. №18. С. 199–204.

9. Шарова Т., Шаров С. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів інформатики засобами творчих робіт. *Молодь і ринок*. 2018. №9(164). 33–38.